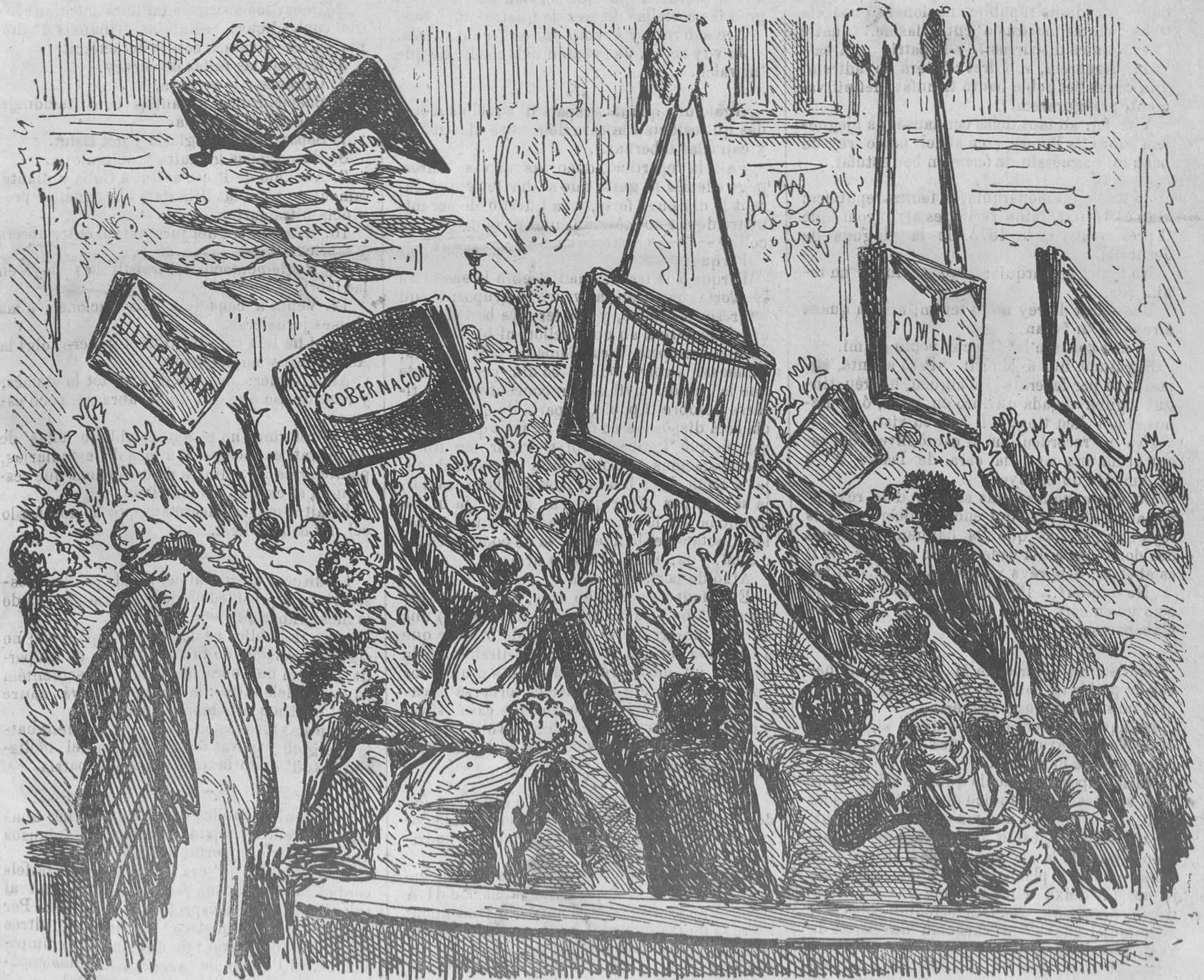

LA CAMPANA DE GRACIA

LAS CORTS.

A l' aranya estira cabells.

Suscripció a favor de la família de lo eminent republicà Robert Robert.

Un que escriu en la CAMPANA..	8	Rs.
Tres federals de Sant Adrià..	6	"
Jaume Furtuny..	2	"

REBUT DE LLORET DE MAR.

Jaume Palomé..	4	"
Bonaventura Grus..	2	"
Joan Tort..	4	"
Francesch Tort..	2	"
Pere Martí..	4	"
Llorens Gallart..	2	"
Joan Sala..	4	"
Agustí Gelats..	4	"
Eudalt Bassas..	4	"

Total. . . . . 46 Rs.

LOS REYS D' ESPANYA.

ORA monarquia diguérem: los reys se n' anaren, y ¿voléu gent satisfeta?.. Donchs veniu á veure als federals d' Espanya.

Nosaltres al notar que 's pansia l' arbre secular de una dinastia, qual origen casi bè 's perdía de vista entre 'ls núvols de l' historia: al veure que no treya arrels lo plansó que alguns revolucionaris de pega nos duyan de Italia, es impossible diguérem, que en aquesta terra torni may mes á haverhi testas coronadas.

Proclamárem la República, tocárem la Marsellesa, perque encare no haviam tingut temps de fer un himne republica nacional, donárem unas quantas mostrás d' entusiasme... quatre crits, quatre discursos... y la patria está salvada, diguérem, y 'l dret reynará anyadirem, y la causa del poble haurá triunfat definitivament, assegurarem.

Y de fet: ab tant dolsa confiança 'ns ajeguérem sobre 'ls llorens, com si del poble rey de bona fé, haguéssin de ferne un bon estufat.

Ja no tenim monarquia, ja tenim república: aixó es veritat, tanta veritat es aixó com que 'l present any es lo 1873 de la vinguda de Jesucrist.

No tenim monarquia; pero ¿tenim ó no tenim rey?..

Bèn mirat de rey no 'n tenim; are en quant á reys no 'n faltan.

¿Voléu coneixe'ls? Donchs veniu ab mí. Seguíme fins á Madrid... Pero avants, suposo que per federals que siguéu, hauréu tingut alguna vegada un duro en pesa, ó al menos sino l' héu tingut, l' hauréu vist.

¿No 'us recordéu que al cantò invers del escut hi ha una cara, la cara de Isabel 2.ª ó d' Amadeo de Saboya?

Donchs aquelles caras son las dels reys d' Espanya, dels reys qu' encare governan, dels reys que per mes que 'ls haguém destronat nos donan cada dia cada mal de cap que 'ns l' estabellan, dels reys verdaders de l' Espanya.

¿Ne duptéu?... Donchs seguíme, y veuréu com tenen córt, tenen palacio y no 'ls faltan alabarderos.

Som en una taberna de Madrid. Per no haver de parlar en castellá descriuréu un quadro; no seguiréu una conversa.

En aquella taberna 's serveixen sigrons y ví de Valdepenyas. Hi ha mes consum de l' últim que de lo primer.

Varios tipos d' aquells que per dir jo 'u he vist, se posan lo dit índice de la má dreta sota de l' ull, seuhen en una taula plena d' engrut. En un banch hi están asseguts uns quants manos mes de la mateixa estofa. Uns duhen bruseta curta y plena de trensillas, altres un jequet que deixa veure per sota una faixa estreta á la cintura, casi tots ostentan colanyés, dessota del qual s' hi cargolan un parell de xavos: total un quarto. Altres escupan pels ullals. N' hi ha que fan lo cigarro ab un ganivet de un metro cinquanta cinch centímetros. Lo conjunt presenta un aspecte xulo de lo mes

xulo que puga imaginarse lo pinsell de 'n Goya ó 'l llápis de 'n Pellicer.

Beuhen, jugan, fuman y disputan. Son las onse del dematí.

A n' aquest' hora á Provincias ja 'n fá sis ó set que 'l obrer trevalla entre la trifulga de la fabrica ó rebent en mitj del camp una solejada que l' hi escorra 'l suor com una esponja quan s' esprém.

Pero á Madrid, á la vila de la Còrt, en lo cervell d' Espanya la taberna está plena, perque es necessari que mentres los uns suan per produhir, los altres passiu lo temps entre trago y trago, arreglant lo mon que roda impassible com una bola de billar tirada al espay per la poderosa má de la Providencia.

Pero ¿de que viuhén aquesta gent? ¿de que fan manigas quan arriba 'l mitj dia?..

De que viuhén?.. Si qu' es bonich!... ¿de que han de viure. si aquesta gent son are com are 'ls reys d' Espanya!..

No 'us ne rihéu mansos provincians, no 'us ne rihéu qu' ells son los qui governan, qu' ells son los qui governant viuhén y s' engreixan....

No son ministros; pero 'ls nombran. Tenen en quant aixó las mateixas facultats que 'ls reys irresponsables.

Lo dematí que 'ls hém vist á la taberna bebent, fumant, jugant y disputant estaban esperantne lo manná...

Aquest may falta, de una ó altra manera.

Quant no eran reys encare, qu' era, per exemple, quant hi havia en Sagasta, en aquelles taulas greixosas s' hi reclutava la partida de la porra. Y lo que servian bè 'u saben prou las costellas de mes de quatre infelissos.

Are son reys y s' emplean en fer ministros. Jo vuy serne. Ja veuréu dels medis de que 'm valch.

Agafó uns quants grapats d' aquell's monedas qu' ostentan la cara dels reys destronats y cap á las tabernas...

Faig la repartició, dono las mèvas órdres, pago ademés lo gasto que s' ha fet y que durant lo dia puga ferse, y la qüestió de ser ministre depen no més de penjarne la cartera al coll.

Perque?

Perque á la tarde, quan s' obra la sessió en las Corts comensan á veure 's grupos: l' un engresca á l' altre, y per fer més bon efecte l' altre compareix ab un fusellot: ni hi falta qui ab una trompeta toca llamada pels carrers, comensan á corre bolas: se diu per exemple que la guardia civil está reconcentrada per tirarse desobre 'l poble, 's parla de que la policia está disposada en favor de tal ó qual, s' assegura que 'l govern vol reprimir las libres manifestacions del poble, ja 's murmura d' ell, ja 's crida, ja 's brama, ja se l' hi diu traidor, ja se 'l té per pitjor que 'ls altres, ja hi há qui dona per lo mes convenient y útil, tirar los diputats per la finestra, si no nombran á tal ó qual, y ja, en fi, la tenim armada.

Aixó de portas en fora.

En quant de portas en dins, los diputats aseguran que pels corredors s' hi passejan uns garrots mes gruixuts que l' as de basto y que á la plassa brama 'l poble: per dissimular la por de un modo revolucionari 's diuhén los uns als altres que lo millor es tornarse'n cadascú al seu districte, ó cadascú á casa seva, y mentres aixís p. rlan s' obra la votació, s' fá l' escrutini... y ¿no veyeu?.. Ja soch ministre. Re-pectéu-me!..

Oh poble de provincias! Poble republica federalista, perque comensas per ser treballador ¿no es veritat que la antigua cort es un pudrimenè per la República?..

¡Fora, fora d' aquesta atmósfera envenenada lo temple de la representació nacional! A respirar aires mes purs, á ciutats ó vilas ahont los reys de las monedas no tingan per palau lo cor podrit de una dotzena de brétuls y miserables!..

¡Ay de nosaltres si permetém cap mes vegada que 'ls antichs porristas de 'n Sagasta, disfres-

sats d' intransigents, plantin ignominiosament los cinch dits de la má á la noble cara de la República!..

BATALLAPAS

L' estat de las tropas no es gens agradable. Las mostrás de insobordinació son frequentísimas. Sigán determinadas per la causa que 's vulga, no es gens grat veure que l' un dia mor lo gefe de un batalló, que l' altre dia un regiment se nega á seguir, que l' altre 'ls carlins posan en un apuro á cossos mal manats; sense direcció, sense gefes, sense res.

Aixó fá que homes tant valents com en Martinez Campo abandonin lo servey actiu, que 'ls que valen se cansin, que 'ls carlins s' engreixin y que la causa republicana 's debiliti.

Si prompte, molt prompte no tè la república un exércit: si prompte molt prompte no posém tots enteniment, si prompte molt prompte no s' acaba la guerra civil....

¡Ay de la patria, ay de la República!

En lo magnífich discurs que pronunciá en Pí y Margall, donant compte dels seus plans, exposá lo següent programa:

1. Restablir la disciplina en l' exercit.
2. Donar los ascensos militars mediant judici contradictori, establiment tribunals d' honor en los diversos cossos del exercit.
3. Revisar las fullas de servey.
4. Organisar la reserva.
5. Suspender las garantías constitucionals.
6. Qüestió d' hisenda.
7. Separació de l' iglesia y del Estat.
8. Ensenyansa gratuita y obligatoria.
9. Abolició de l' esclavitut á Cuba y plantejament de totas las llibertats en aquella provincia ultramarina.
10. Establiment del jurat mixto entre obrers y fabricants.
11. Reglamentació del treball dels noys en las fabricas.
12. Venta á cens dels béns nacionals á las classes jornaleras.

Ja hi ha tela tallada: Obri 'l govern, obri la Assamblea y no divaguin.

Aixó primer: després d' aixó tot lo demés, y recordintse que qui molt abraça poch estreny.

Las reformas no poden establirse totas de un plegat: es necessari á mes d' estudiarlas, plantejarlas bè y dintre de condicions que respongan al éxit de las mateixas.

D' altra manera decretant que 'l mon fos lo cel, tot estaria llest.

Lo discurs de 'n Salmeron al pendre possessió de la presidencia de l' Assamblea es de lo mes granat qu' hem llegit.

—La República es de tots los espanyols: no siguém egoistas, no fundém l' obra de un partit, fundém una obra nacional, escarmentém en lo cap dels altres: la monarquia vá caure per l' egoisme dels monárquichs.—

Aquestas ideas espressadas en un llenguatge enérgich y elevat foren l' ánima del bellíssim tros d' oratoria que regalá á la patria.

Lo Círcul Republica federal aprobá per unanimitat y entre nutridas salvas d' aplausos una proposició importantíssima.

L' Assamblea qu' era l' única esperansa dels verdaders republicans federalistas ha dat al país desagradables espectacles. ¿Perque? Per l' afany de ser ministros, en uns; en altres per la debilitat davant de determinadas imposicions. Si l' exemple 's repetia... ¡adios república, adios federació, adios esperansa!

Mes l' exemple no 's repetirá: los diputats

deuhen inspirarse en lo patriotisme, y obrar ab l' enteresa propia de qui cumpleix ab sos debers. Que no hi haja ni asquerós afany de medrar, ni debilitats d' animo ridículas. Si Madrit, cort corruptora de la caiguda monarquía, tracta de imposarse, trasládís l' Assamblea al punt ahont tinga major seguretat. No vaci un sol instant, y prenga ja desd' are aquesta resolució, per quan vinga 'l cas.

Y en quan als diputats catalans, si creuhen que aquesta Assamblea es impotent pera fer la República, pera garantir la democracia, pera organisar la federació, abandóninla y vinguinse'n á Catalunya, ahont comensarem per establir nostres principis, salvantlos en son darrer baluart.

Aquest es l' esperit de dos esposicions que se han dirigit, una als diputats de la nació; y l' altra als diputats per Catalunya.

Lo nou ministre de la Guerra, lo dia en que pujá, fou obsequiat ab una serenata per la banda del regiment de Zamora.

Molts foren ademés los que personalment anaren á visitarlo.

«Lo Sr. Estévez obsequiá ab dulces y gelats á las personas que anavan á felicitarlo.»

Aixís ho diu un periódich de noticias.

Y 'ls carlins en tant corrian librement pèl Nort d' Espanya....

Los temps de Baltasar ressucitan!

L' Emperador d' Austria ha fet un recibiment entusiasta al Czar de las Russias.

De segur que no ha sigut tant, com lo que 'l poble austriach faria á la República si 's dignava donar una passada per aquellas terras.

O sino ¡que 'u probin!..

Notabilíssim es lo discurs de 'n Pi y Margall al pendre possessió de la presidencia del govern.

«No pot retirarse á la vida privada, digué, qui com jo ha estat vint anys agitand al país ab la bandera de la República á la má.»

Qui siga confrare que ¡renga candela.

***

«Ho vaig dir en l' oposició y ho repetesch molt alt desde 'l poder. Obertas las Corts, estant lo poble en plé exercici de sa soberanía, obtinguda la mes àmplia llibertat de que pot gosar un poble, tenintne 'l pensament tots los medis legals de difundirse y de realisarse, quant arribi á obtenir l' assentiment de la majoria dels ciutadans, no sols deixa la insurrecció de ser un dret, sino qu' es un crim, y un crim no com qualsevol altre, sino un dels crims mes graves que poden arribar á cometre's, porque 'ls demés afectan á una ó mes personas, al pas que 'l de la insurrecció afecta los mes alts interessos de la societat, los mes grans interessos de la patria!»

¡Ay, si tothom aprenia de memoria aquestes ratllas eloqüentíssimas, verdader comendi de la idea democrática!..

Llavors si, que la sort de la República quedaria assegurada.

Llavors si, que hi hauria republicans, dignes de las ideas que diuhen que professan.

Elio, lo cabecilla vascongat t' esperansa de que 'ls desmans dels federals, farán que la causa carlista triunfi sense derramament de sauch.

Aquesta idea demostra que 'ls carlins pensan.

Es una cosa que no ho hauriam dit may.

La fugida de 'n Figueras de Madrit quan desempenyava 'l primer puesto de la nació, diguémo sense embuts per mes que 'ns dolga, es un acte de cobardia sens exemple.

¡Que dirá l' historia de un home que baix tants aspectes s' havia fet digne de una sort millor?

¡Quan cert es que un moment de ceguera,

basta pera soterrar una vida digne y envejable!..

***

Es necessari que aprenguem á ser homes. No salvarém la República ab debilitats ni fugint lo bulto.

—Dels que fujan alguns se n' escapan, diu lo refran.

Pero no s' escapan no, al oprobí y á la vergonya.

Mil vegadas mes val una mort honrada, que una conciencia plena de remordiments.

Sembla que al últim se suspendrán las garantías.

Es lo modo d' acabar ab los carlistas: la patria demana aquest sacrifici: la llibertat no pot, ni deu contemplar las horribles tropelías, que prevalgudas de sa natural benevolencia, ocasionan las bandas de salvatjes que corran per las nostras montanyas.

Y si algú 'ns diu que 'ns contradim ¡mentida!

La suspensió de garantías decretada per un rey, es la dictadura del privilegi.

Decretada pèl poble rey, tal privilegi no existeix.

Los federals de Madrit, antes sagastins, després d' haberse imposat á las Corts, tractavan dias endarrera d' imposarse al govern, exigintli 'l nomenament de una persona determinada per gobernador de la Provincia.

Jo fos de las Corts y del govern, aviat los deixaria libres, establint quant antes la federació

Aveure d' aquesta manera, si escanyolits los madrilenyos, tindrian ganas encare de escandalisar.

A la vila de Tarrassa 'ls antichs monárquichs han proclamat la federal.

Republicans avants del xexanta vuit, estraviats per en Balaguer y en Baldrich, tornan, com lo fill pródich al seno de la familia.

La república obra á tots los brassos. Benvinguts sigan los que á pesar de tot, may havian deixat d' esser lliberals.

La vila está unida: la proclamació de la federal ha fet aquest miracle.

Are carlins, si teniu cor, tornéuhi, y vos n' aniréu ab las mans al cap altra vegada.

En Benot digué en plenas corts que en 24 horas de ser ministre havia rebut 260 notas de recomendacions sobre empleos.

L' Estévez assegurá en un remitit publicat en la Correspondencia que en 48 horas de ser ministre no ha pogut fer res, res enterament, á consequéncia de las molts visitas, cartas de recomendació y demés dèstorbs per l' istil, fins al punt de tenir telégramas importants quatr' horas á la ma, sense temps sisquera de llegirlos.

Poch á poch anirém veyent que la causa dels nostres mals, era mes aviat la existencia de Madrit, que l' existencia de la mateixa monarquía.

Constituhimnos depressa, depressa, depressa... sino 'l malalt se 'ns mort de un atach de monarquitis.

Un dels efectes mes desastrosos que causan al país las sessions de l' Assamblea, quan no están los diputats á la altura de la seva missió, son uns atachs de nérvis espantosos.

Sufrir la nació atachs de nérvis, estantne tant y tant flaca, valdria la pena que 'ls representants calculesin lo càrrech de conciencia que aixó 'ls reporta.

Veyám, si á consequéncia d' algun d' aquets atachs tindrán que acar á l' enterro....

A Madrit los comandants de milicia, durant l' última crisis tingueren reunions á fi de imposar un ministeri dat.

Mentres tant los milicianos se reunian al mitj del carré ab las armas á la má.

Lo qual demostra que val mes ser miliciano de Madrit, que general de provincias.

O siga: Val mes ser cap de llus...

¡Ay federal! Que tardas á desarrollartel!

UN TROS DE DOCTRINA REPUBLICANA.

—Quants son los enemichs de la república?
Tres: carlisme, apuros de l' hisenda, y set d' empleos.

Perque 's diuhen enemichs de la república?

—Perque sempre li fan guerra y procuran ferla caurer en descrédit.

—Quantas son las virtuts cardinals?

Quatre: Prudencia, justicia, fortaleza y templansa.

—Perque 's diuhen cardinals?

Perque son lo fonament de la prosperitat de la república.

—Que cosa es prudencia?

Una virtud que 'ns inclina á no buscar nous enemichs á la república, y fer de manera que 'ls actuals se convertescan en amichs.

—Que cosa es justicia?

Una virtud que 'ns inclina á aplicar la lley tant als contraris com als mateixos republicans.

—Que cosa es fortaleza?

Una virtud que 'ns dona forsa pera castigar ab vigor totas las faltas, sia qui vulga que las cometi.

—Que cosa es templansa?

Una virtud que 'ns refrena la passió de buscar empleos.

En la Seca, poble de Valladolid, alguns grupos han destituhit al arcalde, nombrant una junta de salvació pública...

Si per tot arréu ho fessin aixís, aviat la república semblaria la seca.

En Sagasta passá dias endarrera per Santander, en direcció á França.

Al fer un viatge aixís, quan l' hi preguntin: ¡Ahont vas Práxedes?» déu reepondre:

—'M transfereixo d' Espanya á França.»

Al passar per davant del Congrés certa manifestació celebrada en Madrit se donaren crits de «¡Morin los diputats!»

Lo qual equival á dir «¡Mori Espanya!»

Per mes que 'us tapéu lo cap ab gorro-frigi, porristas de 'n Sagasta, las punxas de la corona se 'us veuhen!..

Perque no héu anat ab cuidado quan vos lo posávau y las punxas l' han esbotzat?

Martos, Becerra y Serrano son tres personas distintas y una sola reacció verdadera.

Ja 'ls tenim altra vegada maquinant, conspirant, y tirant plans.

Pero es precis saber que are Isabel de Borbó es qui paga 'l gasto.

Veus aquí á que queda reduhida la missió de certs homes públichs: Destronar, tronar y engreixarse!

Hi ha carlins mes felissos que aquells dels quentos d' encantats que possehian un talisman per possehir tot lo que desitjavan.

Jo 'n conech un que per mes pobre que siga no 's quedará may sens una blanca.

Aquest es D. Alfonso.

Está ja nombrada la comissió constitucional. Apa! depressa y bè.

Fem que la constitució republicana federal que surti, siga de una constitució bèn robusta.

Medis de millorar l' hisenda:

Primer: Establir un impost sobre l' àngul facial.

Segon: (Aquest quan estiguem desesperats.) Arrendar Espanya y 'ls espanyols als Estats Units, ab la condició de que han de respectar los drets individuals y la milícia...

S' anuncia la supressió de cessantias als ministres.

Cop de matar sangoneras.

***

Ab motiu de la supressió de las cessantias sabém que 'n Balaguer ha encarregat á una acreditada fabrica de instruments de Provença, una lira nova.

Ja es hora efectivament de que molts trovadors tornin á corre pèl mon
ab peu descals y nua testa.

EPÍSTOLA DE MOSSEN TON TET

À LA SUA MAJORDOMA.

Estimada Paula: escrich en un moment de descans, qu' eixos malahits bergans nos deixan tras tan fatich.

Y després de desitjarvos mes salut que no es la mèva tan á vos com á l' Estèva, passaré á manifestarvos,

qu' estich molt desconegut des que abandoní en mal dia eixa, nostra rectoria, mal menjat y mal begut.

La mula que m' en portí, per augmentar la partida, está mes escanyolida que aqueix *reverent carlí*.

Jo penso que vos anyora, y es tal la seca anyorança qu' he perdut, fins la esperança de traurerli 'l mal á fora.

Anyadiu á tanta pena, estimada majordona, la que ma salut me dona, qu' está molt lluny d' ésser plena.

Tanta fatiga, y la *cóba* que passém, á cada punt que 'ns ve l' enemich damunt, y ab salero nos *estóba*,

M' han deixat tal, que faigs fástichs perque ja en mi tot son faltas: se m' han abaixat las galdas y 'm son amples los *elástichs*.

Aquella cara rodona, aquell color tan hermós, majordona, tot s' ha fós; ¡ay! tot s' ha fós, majordona.

Los llabis descolorits, las orellas transparents, aquells ulls, tant vius y ardents, majordona esmortuïts.

Cada lleganya es de pam, la sotana destrossada; l' haig de dur arremangada á fi de no *entrebancám*.

Tinch, per augmentar l' enredo *tinya y ronya*; ja se sap, tot vá junt; y á n' aquí al cap cada *tit*, que canta 'l credo.

¡Tots aixís! ¡quina vergonya! si dura, á fè de rector, en lloch de «*campo de honor*» serà aixó «*camp de la ronya*»

Com á aixó prompte hi serém, l' any *setanta tres*, crech jo, que serà 'l de la *picó*, perque aquí, *tots gratarém*.

En tal estat, l' os y pell sols me resta y no puch dí, si 'l fusell me sosté á mi, ó jo sostinch lo fusell.

Tinch lo nás desgraciat d' un *mal lleig* que m' ha sortit, de modo que avuy m' han dit que m' assemblo á *Nas-ratat*.

Per fer foch, casi deliro, mes lo mal no m' ho consent; en un any qu' estich corrent

no he disparat un sol tiro.

Mala vida, majordona; n' estich tant empenedit que vindria tot seguit si ho pogués deixá una estona.

Per tant, mireu de arreglar eixa nostra rectoria, perque no está lluny lo dia que, anhelós de descansar, En un llit *tau* y ben fet, y de menjá en boua taula, 's recordi de la Paula lo rector,

Mossen Ton Tet.

ALÀ PLEUNAM.

Tros pera ser insertat en un periódich d' efecte:

Fé, esperansa y caritat: véus' aquí tres virtuts católicas.

Fé, esperansa y caritat: véus' aquí tres virtuts republicanas.

Fé en la justicia del poble.

Esperansa en que del caos brotará un nou mon al «*fiat*» del poble Dèu.

Caritat pèls representants que 'ns enganyan: caritat llansantlos á l' oprobí, caritat duhentlos á la guillotina.

¡Oh poble, oh poble, oh poble... recórde-te'n, no 'u olvidis, tenthó present, guárdau á la memoria, fes que 'l temps no 'u esborri....

Oh poble, oh poble, oh poble, fé, esperansa y caritat: caritat, fé y esperansa: esperansa, caritat y fé....

¿Deixarás robarte? ¿Deixarás envilirte? ¿deixarás vilipendiarte? ¿deixarás deshonorarte? ¿Deixarás caure l' oprobí sobre tú? ¿deixarás caure sobre teu la vergonya, 'l deshonor, l' injuria, la maledicció, la desgracia, las plagas d' Egipte?..

Oh poble, oh poble, oh poble.... fé, esperansa y caritat: caritat, fé y esperansa: esperansa, caritat y fé....

R. B.

Enterats, dirán los lectors de la CAMPANA: ¿Com enterats? Quel No fan ja cas de las ratillas curtas?

Ab ratillas curtas, recitadas per un actor que tingui ronquera, salvém la federal.

'L dijous á la nit la manifestació de uns quants que tan s' estimarán la República, com lo que jo hi trobat avuy, baig lo pretest de demanar al govern l' indult dels cassadors de Madrid, y ab l' idea de produhir un nou trastorn.

Constitució de un comité de salut pública, passeig de un pendó ab lo lema «*Val mes lo cap de un soldat que 'l de déu jefes*,» discursos fulminants, milícia sobre las armas, casa de la ciutat invadida, soroll, desconcert, gresca y desori.

¡Ah! Per aquest camí no anirém á la República federal, per aquest camí no 's vá mes que á Sant Boy.

EPICRAMAS

—Batua! Tinch uns apuros lo rellotje 'm va atrassat.
—A mi m' atrassa cinch duros.
¿Y aixó

Ré: 'l tinch empenyat.

D.

De dalt de un pilot de terra salta 'n Pere y cau tot plá, y diu als que véu que riuhen;
¿No heu vist cap ase volar?

XIXA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR de la Campana.

Han enviat xaradas ó endavinallas que posarém al torn pera ésser insertadas segons son mérit los ciutadans un orientalista, un jove de Barcelona, Llobit drapaire, Savalls federal, Picaportas, Cop de Pinassa, Escorpi, Popet, Tio Ta-

no, Pepet de casa la Perdiu, Fray Nyeco, Ambrós Llojís, Gestus, Gandul de Cambrils, Nela, Aprenent de poeta y Pep.

Ciudadá Carlos VII.—Pois en lo nostre lloch y obrará com nosaltres, de segur: vosté es julje y part á la vegada.—Un jovenet obrer.—Aprofitaré l' assumpto del seu article per ferne un.—Sastre Burgués.—¿Nos pregunta si 'l seu epigrama es apte? Ca ha de serho!...—J. M. de M.—No 'n posém de fuga de consonants: lo referent als números escríguins quins voj que la carta se 'ns ha estraviat.—Busca las ombas.—Lo que 'ns envia com original, es traduhit y molt mal traduhit.—Aprenent pianista.—Idem, idem.—Mañet.—Lo que 'ns envia no es tal sonet, ni son tais versos.—K. Lent.—Las cantarel'as de vosté son algo incorrectes.—Un desenganyat.—Fugi home! Deixi passá 'l temps.—Fray Nyeco.—Las polémicas xaradas son una cosa que no comprench: envihi xaradas.—Pere sense por.—Gracias pèl seu article: aixis que no 'n tinguem d' altres de preferencia per insertar, lo publicarem.—Tio Tano.—Tots los seus epigramas son massa aixerits.—Canta pla, clá y catalá.—Hi canta; pero no hi pensa. ¿No ha vist may cap llorito?—Filla de un carnicer.—Si 'ls lectors de la CAMPANA fossen morts no deixariam de publicar sos epitafis.—Gat dels frares.—Los seus versos son molt esgarrapats.—Descamissat.—Farém un sueltito de lo que 'ns envia.—Miguel Mocabits.—Aprofitaré lo seu epigrama.—Miranius.—La seva lletreta hi anirà: lo soneto es coix.—Boixompifaig.—La lletreta molt bè, en quant á las cantarel'as se coneix que se las pica fortas y que en questions d' amor es molt arrebatat.—S. Molet.—S' aprofitará 'l sueltito que 'ns envia.—Rossinyol.—Es estrany que sent l' auell que canta millor no posi accents en los versos del sonet.—Catástrofe.—Los tipos carlins que 'ns envia son confosos: no 's distingeixen siquiera.—Barba d' or.—Lo seu epigrama s' ha de llimar un bon xich.—P. Pallus.—Vosté ab lo temps ne sabrá de fer versos.—En jove de Barcelona.—No 'n deu estar poch de gras vosté, que 'ls seus epigramas n' hi surtin tant!...—Pepet.—De tot lo que 'ns envia no mes podém aprofitar una cantarella.

SOLUCIÓ

á las dos xaradas y a la endavinalla del número anterior.

Los carlins qu' estan en guerra sostenen (sense cap mira)

que en Ro-ma hi ha una ca-di-ra que 'l que s' hi assenta ¡may s' r...!

MACATXU.

Han endavinat las tres solucions los ciutadans Pau Clopsis Quoniam, Un aprenent de burro, Gestus, D. Patot, Totil d' Olot, Pepet, Pep, L' Agustinet de ca 'n Valls, L' Escorpi, Cop de Pinassa, Marieta Tascona, Fray Nyeco, Finis, Pere Pau Parera y Cois, Llarch de Barcelona, Frare Xich, Si tu vols, Picaportas, Saballs federal, Rossinyol, Macarrabi, Ramon Trinquet, La filla de un carnicer, Catástrofe, Barba d' or, Tanquets de cal ample, Llobit drapaire, Un jove de Barcelona, Crispinet Crospis, Nela, Pau Pallús, Finisterre, Carlos seté, Ciudadá Llagosta y P. S.

La primera y segona las La endavinadas Lo que vén campanas: la primera no mes un surell de Barcelona, y la tercera solzament un federal de Besolú.

XARADA

I

Antonet *prima y tercera* se diu lo pare, y ahí ab la *tres prima* al matí estava á casa ab quimera.

Arribo jo y tot plegat me pregunta ab interés com m' havia *dos y tres* l' aná á l' Universitat.

Tot just acaba 'l mot y la paraula tenia l' hi vaig dir plé d' alegría pare... pare... ja estich *tot*.

MINGO FARRÉ

II.

Me vá curar la *dos hu* una noya *tot* per cert, posanthi sols la *primera* y dirás... *dos*, no pot ser.

GESTUS.

ENDAVINALLA.

Fill de pares que cantan cantor no soch, lo vestit tot blanch ne porto lo cos tot groch: Mira d' endavinar-me si pots lector.

PAU PALLUS.

(Las solucions en lo próxim número.)

I. Lopez, editor, Rambla, 20.

Imp. de la V y F. de Gaspar, Ataulfo, 14